

Eesti-ma rahwa 1118.

K a l e n d e r,

ehk

L ä h t = r a m a t

1 8 3 5

aasta peäle, pärrast meie

Issanda Jeesuse Kristusse
sündimist.

Tallinnas,
erukaitud Gresseli kirjadega.

Märfide selletaminne.

Moos = fu.

Essimenne werend.

Täis = fu.

Wiimne werend.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

Der Druck ist unter den gesetzlichen Bedingungen gestattet.

Censor

M. v. Engelhardt.

Dorpat d. 9. October 1834.

Pärrast meie kalli Jeesanda Jeesuse Kris-	tusse sündimist, on tännawo aasta	1835
Pärrast mailma lomist	/ /	5784
Pärrast Tallinna üleseehitamist	/ /	616
Pärrast Lutterusse õige usso üleswõtmist		318
Pärrast wanna katko	/ /	178
Pärrast sedda, kui wäggi Pranburgi läks		157
Pärrast sedda, kui Toompä põllend	/	151
Pärrast sure nälja hakkatust	/ /	140
Pärrast teist katko	/ / /	125
Pärrast meie sure armolisse Keisri Herra		
MJROEY PAWEDWJES		
sündimist	/ / / /	39
Pärrast sedda, kui ta hakkas wallitsema		10

Joulo = ja Wastla = päwa wahhel on:
8 nädalat.

Kristusse ümberleikamisest. Luk. 2, 21.

1	Teisipäaw	Neäri P. Aita Jummal!	
2	Kesknäddal	Abel, Set	☿ 10. p. l.
3	Neljap.	Enof	
4	Kede	Methusala	Umbne
5	Laup.	Simon	ilm

Targad Hommigo maalt. Matt. 2, 1.

6	Pühhap.	3 Kunninga P.	ja
7	Esmasp.	Julianus	rasked
8	Teisip.	Erart	tui-
9	Kesknäddal	Peatus	☿ 10. p. l.
10	Neljap.	Paawli pääw	sud.
11	Kede	Ewraim	
12	Laup.	Rein	Weikene

Jesüs 12 aastat wanna. Luk. 2, 41.

13	Pühhap.	1 P. pärr. 3 K. P.	fülm
14	Esmasp.	Robert	ja
15	Teisip.	Eirik	lund
16	Kesknäddal	Kisbrekt	● 10. p. l.
17	Neljap.	Eönnisse pääw	tulleb.

18	Kede	Uksel	Selge
19	Laup.	Sara	

Pulmad Kana: liinas. Joau. 2, 1.

20	Pühhap.	2 P. p. 3 K. P.	Waab. Sebast.
21	Esmasp.	Neto	taewas.
22	Teisip.	Madlena	
23	Kesknäddal	Lotta	Kange
24	Neljap.	Timoteus	☿ 9, 14 p. l.
25	Kede	Paawli ümb.	fülm
26	Laup.	Polikarpus	ja

Pealikust Kapernauma Liinas. Matt. 8, 1.

27	Pühhap.	3 P. p. 3 K. P.	
28	Esmasp.	Karel	lumme-
29	Teisip.	Samuel	
30	Kesknäddal	Udelgund	saddo.
31	Neljap.	An	

12mal selle ku päwal tonseb päike kello pool 9, ning lähhab loja kello pool 4. Pääw on pitk 7 tundi, ja ö 17 tundi.

1 Rede	Virit	☉ 0, 38' p.l.
2 Laup.	Küünla pääw	

Wina; mäest. Matt. 20, 1.

3 Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P.	Tuulsed
4 Esmasp.	Weronika	
5 Teisip.	Agata	ja
6 Kestnaddal	Tora	
7 Neljap.	Rikart	lumme
8 Rede	Salomon	☾ 6, 30' e.l.
9 Laup.	Polli	tuisosed

Külwi; mehhest. Luk. 8, 4.

10 Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P.	ilmad.
11 Esmasp.	Edo	
12 Teisip.	Eulalia	Külm.
13 Kestnaddal	Penigna	Selged
14 Neljap.	Walentin	päwad
15 Rede	Waustina	● 2, 6' p.l.
16 Laup.	Jula	ja

Ses kuul on tännawo 28 päwa.

Pinimedast tee äres. Luk. 18, 31.

17 Pühhap.	Paasto Pühha	fange
18 Esmasp.	Konfordia	külm.
19 Teisip.	Wastla pääw	Simon Apost.
20 Kestnaddal	Tuhka pääw	
21 Neljap.	Esaias	Tormi-
22 Rede	Peetri pääw	sed
23 Laup.	Mina	☉ 5, 50' p.l.

Kristust kiusatakse. Matt. 4, 1.

24 Pühhap.	1 P. Paastus	Maddise p.
25 Esmasp.	Wiktorius	ja
26 Teisip.	Nestor	tuisosed
27 Kestnaddal	Palwe pääw	
28 Neljap.	Iustus	ilmad.

16mal selle ku päwal touseb päike kello 7, lähhab
loja kello 5. Pääw on 10, d 14 tundi pikk.

Martius.

Paasto: ku.

1 Rede	Albina	
2 Laup.	Medea	☉ II, p. I.

Rananea naesest. Matt. 15, 21.

3 Pühhap.	2 P. Paastus	Pehmed
4 Esmasp.	Adrian	ilmad,
5 Teisip.	Angelus	
6 Kestnaddal	Kotwrid	wahhel
7 Neljap.	Perpetua	tuult
8 Rede	Siprian	ja
9 Laup.	Põri pääw	☾ 3, 4' p. I.

Sest, kes kurratist waewatud. Luf. 11, 14.

10 Pühhap.	3 P. Paastus	
11 Esmasp.	Konstantin	summe:
12 Teisip.	Krefor	saddo.
13 Kestnaddal	Ernst	
14 Neljap.	Safarias	Kange
15 Rede	Longinus	
16 Laup.	Aleksander	fülm

Sel kuul on 31 päwa.

5000 meest sõdetakse. Joann. 6, 1.

17 Pühhap.	4 P. Paastus	● 6, 20' e. l.
18 Esmasp.	Kabriel	
19 Teisip.	Josep	ja
20 Kestnaddal	Olga	
21 Neljap.	Pent	lund.
22 Rede	Kawael	
23 Laup.	Tiits	Peh=

Jesus kiwwidega wiisatud. Joann. 8, 46.

24 Pühhap.	5 P. Paastus	
25 Esmasp.	Paast. Mar. p.	☽ II, e. l.
26 Teisip.	Manuel	
27 Kestnaddal	Kustaw	med
28 Neljap.	Kideon	
29 Rede	Kido	il=
30 Laup.	Aldonias	mad.

Kristusse sisse sõitmisest. Matt. 21, 1.

31 Pühhap. | 6 P. Paastus |

10mal selle ku päwal touseb päike kello 6, lähkää loja kello 6. Pääw on 12, ja õ 12 tundi pikk.

Aprili 8.

Jüri: ehk mahla: ku.

1	Esmasp.	Karjalaskm. p.	☿ 8,54'e.l.
2	Teisp.	Pauline	
3	Kesknäddal	Werdinand	Peh:
4	Neljap.	Suur Nelja P.	
5	Kede	Suur Kede	med
6	Laup.	Kõlestin	ilmad.

Kristnusse illestoumissfest. Mark. 16, 1.

7	Pühhap.	1 P ü h h a	Lund
8	Esmasp.	2 P ü h h a	☿ 0,51'e.l.
9	Teisp.	3 P ü h h a	ja
10	Kesknäddal	Etsefiel	
11	Neljap.	Leo	wihma
12	Kede	Julius	
13	Laup.	Justinus	tulleb

Kinnipandud ukst. Joann. 20, 19.

14	Pühhap.	1 P. p. üll. P.	Künni p.
15	Esmasp.	Olimpia	☉ 10, p. l.
16	Teisp.	Karistus	ning
17	Kesknäddal	Rudolw	kanged

Sel kuul on 30 päwa.

18	Neljap.	Walerian	tuled.
19	Kede	Timon	Lumme-
20	Laup.	Jakobina	saddo

Heast karjast. Joann. 10, 12.

21	Pühhap.	2 P. p. üll. P.	ja
22	Esmasp.	Kajus	wihma.
23	Teisp.	Jüri päaw	
24	Kesknäddal	Albert	☿ 0,21'e.l.
25	Neljap.	Markusse p.	Selle
26	Kede	Etsefiel	järrel
27	Laup.	Anastasius	kaunid

Urrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

28	Pühhap.	3 P. p. üll. P.	sojad
29	Esmasp.	Reimund	päwad.
30	Teisp.	Erast	☿ 4,52'p.l.

12mal selle ku päwal touseb päife kello pool 5, ja lähkää loja kello pool 8. Päaw on pikk 15, ja 6 9 tundi.

Majus.

Meio: ehk leht: ku.

1	Kesknäddal	Wolbri pääw	
2	Neljap.	Sigismund	Wahhel
3	Kede	+ Leidminne	wihma
4	Laup.	Eio	

Kristusse ärraminnemisest. Joann. 16, 5.

5	Pühhap.	4 P. p. üll. P.	ja
6	Esmasp.	Susanna	tuult,
7	Teisip.	Ulrika	☾ 0, 17' p.l.
8	Kesknäddal	Paas	
9	Neljap.	Niggulas	wahhel
10	Kede	Gordian	sojad
11	Laup.	Pankratius	

Sigesti pallumisest. Joann. 16, 23.

12	Pühhap.	5 P. p. üll. P.	päwad.
13	Esmasp.	Serwatus	
14	Teisip.	Kristian	Wägga
15	Kesknäddal	Sohwi	☉ 3, 11' p.l.
16	Neljap.	Suur + Pääw	sojad
17	Kede	Jodokus	ilmad.
18	Laup.	Erik	

Sel kuul on 31 päwa.

Rõnnustajast Waimust. Joann. 15, 26.

19	Pühhap.	6 P. p. üll. P.	Wihma;
20	Esmasp.	Pil	sed
21	Teisip.	Erino	ja
22	Kesknäddal	Mili	uddused
23	Neljap.	Tesiderius	☽ 9, 44' e.l.
24	Kede	Ester	
25	Laup.	Urbanus	päwad.

Pühast waimust. Joann. 14, 23.

26	Pühhap.	Nelli Pühhi	Sojad
27	Esmasp.	2 P ü h h a	päwad
28	Teisip.	3 P ü h h a	ja
29	Kesknäddal	Mart	mürris.
30	Neljap.	Wifand	☾ 0, 24' e.l.
31	Kede	Petronella	tamist.

8mal selle ku päwal touseb päike kello pool 4, ning lähhab loja kello pool 9. Pääw on pikk 17, 8 agga 7 tundi.

Junius.

Jani - ku.

1 Laup.	Rotskal	
	Jesus ja Nikodemus. Joann. 3, 1.	
2 Pühhap.	3 aino Jum. P.	Uddune,
3 Esmasp.	Rasmus	
4 Teisip.	Tarius	umbne
5 Restnädal	Poniwafius	ilm.
6 Neljap.	Artemius	☾ 1, 44' e.l.
7 Rede	Eukreetsia	
8 Laup.	Medardus	Wihma

Nikkast mehhest. Luf. 16, 19.

9 Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P.	ja
10 Esmasp.	Pitkem pääw	
11 Teisip.	Parnabas	tuult.
12 Restnädal	Pafilides	Wägga
13 Neljap.	Tobias	sojad
14 Rede	Walerius	☉ 5, 59' e.l.
15 Laup.	Widi pääw	pawad.

Surest õhto sõmaaiast. Luf. 14, 16.

16 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	Mürris:
------------	--------------------	---------

Sel kuul on 30 päwa.

17 Esmasp.	Nikander	tamised
18 Teisip.	Homerus	
19 Restnädal	Kerwasius	ja
20 Neljap.	Wlorentin	wihma.
21 Rede	Rael	☾ 4, 20' p.l.
22 Laup.	Karolina	

Raddunud lambast. Luf. 15, 1.

23 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	Illusad
24 Esmasp.	Jani pääw	kallid
25 Teisip.	Webronia	ilmad.
26 Restnädal	Jeremias	
27 Neljap.	Eadislau	Mürris:
28 Rede	Josua	☾ 8, 15' e.l.
29 Laup.	Peetr. Pawl. p.	taminne

Olge armolissed. Luf. 6, 36.

30 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	wihmaga.
------------	--------------------	----------

10mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit pärrast kello 2, ning lähkää loja üts werend pärrast kello 9. Pääw on pitt 18 ning üts pool tundi, 8 agga 5 ning üts pool tundi.

Julius.

Heina: ku.

1	Esmasp.	Teobald	Sojad
2	Teisp.	Heina Mar. pään	tuulsed
3	Kesknäddal	Kornelius	ilmad.
4	Neljap.	Ulrik	
5	Kede	Anselm	☾ 5, 12' p.l.
6	Laup.	Hektor	

Rohkest kalla sagist. Luf. 5, 1.			
7	Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	Uddune.
8	Esmasp.	Kilian	
9	Teisp.	Kirillus	Mürris:
10	Kesknäddal	7 Wenda	
11	Neljap.	Eleonora	tamis-
12	Kede	Hindrik	sed
13	Laup.	Marrete pään	☾ 6, 53' p.l.

Wariseride õigussfest. Matt. 5, 20.			
14	Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	ja
15	Esmasp.	Apost. Jagg.	wihma.
16	Teisp.	Aufust	Heitlik
17	Kesknäddal	Aleksius	ilm.
18	Neljap.	Rosina	Umbne

Sel kuul on 31 päwa.

19	Kede	Wridrika	ilm.
20	Laup.	Elias	☾ 9, 22' p.l.

4000 meest sõdetakse. Mark. 8, 1.			
21	Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	Wih-
22	Esmasp.	Maria Mad.	ma
23	Teisp.	Oskar	ja
24	Kesknäddal	Kristina	tuult.
25	Neljap.	Jakobi pään	
26	Kede	Anno	Kau:
27	Laup.	Marta	☾ 5, 18' p.l.

Walle prohwetidest. Matt. 7, 15.			
28	Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	nid
29	Esmasp.	Olowi pään	sojad
30	Teisp.	Abdon	ilmad.
31	Kesknäddal	Kristwrid	

12mal selle ku päwal touseb päike kello pool 4, ning lähkää loja kello pool 9. Pään on pilt 17, õ agga 7 tundi.

Augustus.

Leikuisse: Ku.

1 Neljap.	Peetri wang.	Head
2 Rede	Annibal	ja
3 Laup.	Eleasar	sojad

Üllekohtusest maia: piddajast. Luf. 16, 1.

4 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P.	☾ 10, e. l.
5 Esmasp.	Oswald	ilmad.
6 Teisp.	Eigenius	
7 Kestnaddal	Tönno	Mürris;
8 Neljap.	Kerhard	
9 Rede	Romanus	taminne.
10 Laup.	Lauritse pääw	

Jerusalemma ärrarikmisest. Luf. 19, 41.

11 Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	☉ 6, o' e. l.
12 Esmasp.	Klara	Wihma
13 Teisp.	Ello	ja
14 Kestnaddal	Eusebius	tuult.
15 Neljap.	Rufli Mar. p.	
16 Rede	Isaak	
17 Laup.	Wilibald	Sojad

Sel kuul on 31 päwa.

Wariserist ja tõlnerist. Luf. 18, 9.

18 Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	päwad.
19 Esmasp.	Sebald	☽ 2, 31' e. l.
20 Teisp.	Párnard	
21 Kestnaddal	Rut	Heitlikud
22 Neljap.	Wilibert	ja
23 Rede	Sakeus	
24 Laup.	Pertli pääw	uddus

Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.

25 Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	sed
26 Esmasp.	Jrenäus	☾ 4, 29' e. l.
27 Teisp.	Kebard	
28 Kestnaddal	Aufustin	ilmad.
29 Neljap.	Joann. hukl.	
30 Rede	Benjamin	Tuult.
31 Laup.	Rebekka	

14mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit pärrast kello 4, ning lähhab loja üks werend pärrast kello 7. Pääw on pitk 14 ning üks pool, 8 agga 9 ning üks pool tundi.

September. Süggise-ehk Mihkli-kn.

Preestrift ja lewitist. Luf. 10, 23.		
1 Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	Efidius
2 Esmasp.	Lisa	
3 Teisip.	Reinart	Ⓢ 5, 22' e.l.
4 Keßnåddal	Kai	Willud
5 Neljap.	Moses	ilmad.
6 Rede	Magnus	
7 Laup.	Regina	Selged

Kümneft piddali: többiseft. Luf. 17, 11.		
8 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	Mar. sündmin.
9 Esmasp.	Pruno	påwad,
10 Teisip.	Eobald	● 4, 4' p. l.
11 Keßnåddal	Põri pãaw	
12 Neljap.	Sirus	wahhel
13 Rede	Amatus	
14 Laup.	Kisti üllend.	tuult

Ramuronast. Matt. 6, 24.		
15 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	ja
16 Esmasp.	Leontina	wihma.
17 Teisip.	Josepina	Ⓢ 8, 46' e.l.

Sel kuul on 30 pãwa.

18 Keßnåddal	Kottlob	
19 Neljap.	Tõns	Heite
20 Rede	Wausta	
21 Laup.	Matteusse p.	lif

Raihi: liäna furnust. Luf. 7, 11.		
22 Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P.	
23 Esmasp.	Osea	ilm.
24 Teisip.	Joann. sam.	Ⓢ 6, 39' p. l.
25 Keßnåddal	Aleowas	
26 Neljap.	Harald	Külmad
27 Rede	Adolw	
28 Laup.	Wentsel	påwad.

Wee: többiseft. Luf. 14, 1.		
29 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	Mihkli p.
30 Esmasp.	Hironimus	

12mal selle ku pãwal touseb pãike kello 6, ning lähhab loja kello 6. Pãaw on pikk 12, ning 3 ka 12 tundi.

Oktober.

Wina: ku.

1	Teisip.	Wolmer	
2	Kesknáddal	Wolrad	☾ 11, p. l.
3	Neljap.	Jairus	Wágga
4	Rede	Prants	head
5	Laup.	Wides	ilmad.

Euremasi käsust. Matt. 22, 34.

6	Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P. Leikusse P.	
7	Esmasp.	Malo	
8	Teisip.	Tomasia	☾ külmad.
9	Kesknáddal	Zionisius	
10	Neljap.	Mai	☾ 1, 56' e. l.
11	Rede	Purkard	Tuult
12	Laup.	Wallwriid	ja

Alwatud innimessest. Matt. 9, 1.

13	Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	wihma.
14	Esmasp.	Kalikstus	
15	Teisip.	Heddo	Umbne
16	Kesknáddal	Kallus	☾ 5, 25' p. l.
17	Neljap.	Leonhard	ilm
18	Rede	Eufasse pāāw	ja

Sel kuul on 31 pāwa.

19 Laup.	Lutsius	kül-
Pulma ridest. Matt. 22, 1.		
20 Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P. Lutterusse	
dige usso illeswõtmisse Pühha.		
21 Esmasp.	Ursel	mad
22 Teisip.	Kel	pāwad
23 Kesknáddal	Sewerin	
24 Neljap.	Salome	☾ 11, e. l.
25 Rede	Krispin	willo
26 Laup.	Amandus	rüle

Kunningamehhe poia. Joann. 4, 47.

27 Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	ja
28 Esmasp.	Simon Jud.	
29 Teisip.	Engelbreht	wihma-
30 Kesknáddal	Abfalon	
31 Neljap.	Wolfgang	ga.

16mal selle ku pāwal touseb pāike kello pool 8, ning lähhab loja kello pool 6. Pāāw on pitk 9, õ 15 tundi.

November.

Talwe: ku.

1 Rede	Pühhadde pääw	4, 7' p. l.
2 Laup.	Hingede pääw	

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

3 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	
4 Esmasp.	Ot	Lumme-
5 Teisp.	Blandina	tuisfo
6 Kestnaddal	Käspär	
7 Neljap.	Paltser	ja
8 Rede	Klaas	o, 8' p. l.
9 Laup.	Jobst	tuult.

Kohto: rahast. Matt. 22, 15.

10 Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	Martin E.
11 Esmasp.	Martin Piisk.	
12 Teisp.	Jonas	Pahhad
13 Kestnaddal	Arfadius	kulmad
14 Neljap.	Predrik	ilmad.
15 Rede	Leopold	5, 24' e. l.
16 Laup.	Ottomar	

Sel kuul on 30 päwa.

Jairi tütest. Matt. 9, 18.

17 Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	Kange
18 Esmasp.	Esra	kulm
19 Teisp.	Liisbet	ja
20 Kestnaddal	Amos	lumme-
21 Neljap.	Mar. ohwerd.	saddo.
22 Rede	Sesilia	Pehmed
23 Laup.	Klement	7, 14' e. l.

Hirmsast ärrakautamisse: tööst. Matt. 24, 15.

24 Pühhap.	25 P. p. 3 a. J. P.	ilmad.
Su nutte mällestusse Pühha.		

25 Esmasp.	Kadrina pääw	
26 Teisp.	Konrad	Tuult
27 Kestnaddal	Jetta	ja
28 Neljap.	Künter	wihma
29 Rede	Ewert	ja
30 Laup.	Andrese pääw	lund.

gmal selle ku päwal touseb päike kello pool 9, ning lähhab loja kello pool 4. Pääw on pikk 7, 8 17 tundi.

Detsember.

Joulo: ku.

Kristusse süste: seitmisest. Matt. 21, 1.		
1 Pühhap.	1 Krist. Tull. P.	6, 24' e.l.
2 Esmasp.	Kandidus	Külma
3 Teisp.	Tala	ja
4 Keisnädal	Varbo	lund
5 Neljap.	Sabina	tulleb.
6 Kede	Niggola pääw	Tuulsed
7 Laup.	Antonie	10, p. l.

Lähhed enne wimist pääwa. Luk. 21, 25.		
8 Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	Mar. sam.
9 Esmasp.	Juhkum	ja
10 Teisp.	Lühhem pääw	
11 Keisnädal	Elso	tuisosed
12 Neljap.	Ottilia	ilmad.
13 Kede	Eutisia	
14 Laup.	Nikasilus	9, 12' p. l.

Joannes wangi: tornis. Matt. 11, 2.		
15 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	Külm
16 Esmasp.	Albina	ja
17 Teisp.	Ignatius	umbne

Sel kuul on 31 päwa.

18 Keisnädal	Kristow	ilm.
19 Neljap.	Lot	
20 Kede	Abraam	Lum-
21 Laup.	Toma pääw	me-

Joannesse tunnistusfest. Joann. 1, 19.		
22 Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	3, 17' e.l.
23 Esmasp.	Dagobert	
24 Teisp.	Ado, Ewa	saddo.
25 Keisnädal	Joulo	
26 Neljap.	Teine Pühha	Kan-
27 Kede	Kolmas Pühha	ge
28 Laup.	Süta Paste p.	

Sest immet: pannemiseest. Luk. 2, 33.		
29 Pühhap.	P. pärr. Joulo	
30 Esmasp.	Tawet	4, 42' p. l.
31 Teisp.	Silvester	külm.

10mal selle ku päwal touseb päike üks werend pärrast kello 9, ja lähhab loja 3 werendit pärrast kello 2. Pääw on pikk 5 ja üks pool tundi, 8 ja üks pooltundi.

Aasta muutmisfed.

Kewwade hakkab 9mal Paaſtoku pawaal, hommiko kello 9, 34 minuti. Siis on paaaw ja õ õhhe pitkused.

Sui hakkab 10mal Janiku pawaal, hommiko kello 6, 32 min. Siis on meil feigepitkem paaaw.

Süggise hakkab 11mal Mikhliku pawaal, õhto kello 8, 17 m. Siis jälle on paaaw ja õ õhhe pitkused.

Talwe hakkab 10mal Jouloku pawaal, kello 1, 57 min. pär. lou. Siis on meil feigelühhem paaaw.

Pawa: ja ku: warjutamissed.

Sel aastal warjutakse Päike kaksford ja Ku üksford, agga neist on meie maal Ku warjutaminne üks näbha, se teine, mis siin al on nimmerud.

Essimenne on meie maal näggematta Pawa warjutaminne 15mal Lehtku pawaal, kello 2 p. lou.

Teine on meie maal nähtaw Ku warjutaminne 29mal Lehtku pawaal. Hakkatus on õhto, kello 11, 46 minuti, ja lõppetud on õse 43 minuti kello õhhe peäle. Keigelaiem warjutaminne on õse 14 minuti pärrast kello 12.

Kolmas on meie maal näggematta Pawa warjutaminne 8mal Talweku pawaal, kello 9, 47 minuti, enne lounat.

Wennema Üllema wallitseja sugguselts.

Nikolai se essimenne, Keiser ja feige Wenerigi wallitseja; ka Sleswik-Holsteini wallitseja Wärsst, on sündinud 1796, Janiku 25. pawaal.

Aleksandra Weodorowna, Keisri praua, Preisi Prints, on sündinud 1798, Heina:ku 1. pawaal.

Aleksander Nikolajewits, Rigi pärria, Esesarewits ja Suurwürst; on sündinud 1818, Jürri:ku 17. pawaal.

Konstantin Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1827, Mikhli:ku 9. pawaal.

Nikolai Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1831, Heina:ku 27. pawaal.

Mikael Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1832, Wina:ku 13. pawaal.

Suurwürst, Mikael Pawlowits, Keisri wend; on sündinud 1798, Reäri:ku 28. pawaal, ja temma Praua on:

Helena Pawlowna, Wirtembergi Prints; on sündinud 1806, Joulo:ku 28. pawaal.

Maria Nikolajewna, Suurwürsti Prints; on sündinud 1819, Leikuse:ku 6. pawaal.

Olga Nikolajewna, Suurwürsti Printses;
on sündinud 1822, Leikuse:ku 30. päwal.

Aleksandra Nikolajewna, Suurwürsti
Printses; on sündinud 1825, Jani:ku 12. päwal.

Maria Michailowna, Suurwürsti Printses;
on sündinud 1825, Kiuunla:ku 25. päwal.

Elisabet Michailowna, Suurwürsti Print:
ses; on sündinud 1826, Lehe:ku 14. päwal.

Katarina Michailowna, Suurwürsti Print:
ses; on sündinud 1827, Leikuse:ku 16. päwal.

Maria Pawlowna, Suurwürsti Printses,
Keisri õdde, Weimari ja Eisenaki Ma wallitseja
Karel Wridriko praua, on sündinud 1786,
Kiuunla:ku 4. päwal; ja temma abbitasa on
sündinud 1783, Kiuunla:ku 2. päwal.

Anna Pawlowna, Suurwürsti Printses, Keis:
ri õdde, Hollandima kuningriigi pärrispärria
Willem Wridrik Georg Ludwigi
praua; on sündinud 1795, Neäri:ku 7. päwal;
ja temma abbitasa on sündinud 1792, Jou:
lo:ku 6. päwal.

Hooste = weiste = ja kauba = ladad.

I. Eesti = ma Rubbernemangus.

Talliinnas: 1) Jani:ku 20mst päwast,
ku otsani. 2) Mihkli:ku 26mal, 27mal ja
28mal päwal.

Rakwerre:liinnas: 1) Neäri:ku 27mal ja
28mal päwal. 2) Jani:ku 16mal ja 17mal
päwal. 3) Mihkli päwal.

Paide:liinnas: 1) Kiuunla:ku 3mal päwal.
2) Jani:ku 25mal päwal. 3) Mihkli:ku
10mal ja 11mal päwal.

Haapsalo:liinnas: 1) Neäri:ku 10mal ja
11mal päw. 2) Mihkli:ku 14mal ja 15mal päw.

Valdiske:liinnas: 1) 2sel ja 3mal Kiuunla:
ku päwal. 2) Mihkli:ku 21sel ja 22. päwal.

Eihhola:liinnas: 1) esimeses Paasto:püh:
hal. 2) Mihkli:ku 24mal päwal.

Kaplas, 1) esimeses redel pärrast Mihkli
päwa. 2) kolmandamal redel pärrast Neäri päwa.

Reblas, Mihkli päwal ja kaks päwa se järrele.

Merjama kirriko jures, kolmandamal Kris:
tuse tullemisse pühhal.

Orfital, Neäri:ku 7mal ja 8mal päwal.
Kollowerres, Neäri:ku 17mal ja 18mal
päwal, ja Wina:ku 4mal ja 5mal päwal.

Jöhwis, Mihkli:ku 24mal ja 25mal päwal.
Keila firriko jures, Mihkli päwal ja laks
päwa se järrele.

Jödehtmes, nädal pärrast Mihkli päwa.
Kubbermango kohto kääso järrele, ei pea ennam
lubba ollema, ei laupäwal egga pühhapäwal lata
piddada, waid, kui nenda juhtub, peab sedda
teise nädala esimesel argi-päwal petama.

2. Lihwlandi - ma Kubbernemangus.

Larto - liinas: 1) Kolme funninga suur
saksa laat. 2) Peetri - 3) Maria sündimisse-
ning 4) Mihkli - päwal.

Werro - liinas: 1) Jani päwal. 2) 24mal
Mihkli ku päwal. 3) üks suur saksa laat,
mis 8 päwa petakse 22 Kúunla - ku päwast.
4) 10mal Talwe - ku päwal.

Kastnas, Mihkli - ku 8mal ja 9mal päwal.
Audrus, 13mal ja 14mal Mihkli - ku päwal.

Perno-liinas: 1) 3 nädalat pärrast Jani-
päwa üks suur saksa laat. 2) Esmaspäaw ning
Teisipäaw enne Mihkli päwa. 3) Esmasp. ning
Teisip. pärrast 3mat Kristusse tullemisse pühha.

Willandi-liinas: 1) Kúunla - ku 2sel päwal
üks suur saksa laat, 8 päwa. 2) Jani päwal
3 päwa, ning 3) 24mal Mihkli - ku päwal.

Põltsama-moisas, 17mal Mihkli - ku päwal.
Lustiwerre-moisas, 15mal Wina - ku päwal.
Põrawerre-moisas, 13mal Mihkli - ku päwal.
Rossi-moisas, teine pool Werro-liinna, 24mal
Leikusse - ku päwal.

Kaanso - moisas, 30mal Leikusse - ku päwal.
Kortimoisas, liggi Waska - liinna, 15mal
Mihkli - ku päwal.

Rappina - moisas, 4mal ja 5mal Mihkli - ku
päwal.

Weski-moisas, Kambia kihhelfonnas, 15mal
Wina - ku päwal.

Oldre - moisas, Helme kihhelfonnas, 10mal
ning 11mal Mihkli - ku päwal.

Helme - moisas, 15mal Leikusse - ku päwal.
Kurrefare - liinas: 1) 2sel Hetna - ku päwal

ja kolm päwa pärrast sedda. 2) 24mal leifusse-fu päwal ja kolm päwa pärrast sedda.

Larwaste-moisas, 29mal Jani-fu päwal.

Waska-liinnas: 1) 12mal Jani-fu päwal. 2) 10mal leifusse-fu ja 3) 29mal Mihkli-fu päwal.

Wendra-moisas, 20mal ja 21mal Mihkli-fu päwal.

L u g g e m i s s e d.

(Mis muks polele jäi.)

Ollewesti uhke firrif, Tallinna illo ja au, põlles ärra aastal 1625 Jani fu 29mal päwal, õse kello üks. Piltne löi torni sisse ja tulloke teggi sel korral seddasamma kahjo, mis meie ommal päiwil aastal 1820 Jani fu 16mal päwa õsel olleme näinud. Kirriko suur torn ja weiked tornid ja kattused ja firriko kellad põllesid ja sullasid ärra; ja seest errel, altar, jutlustool, pingid, kuiud, üllepea keik, et agga paljad mürid jäid seisma. 9 honet firriko ümberkaudo läksid ka ärra. Tullised sõod läksid ülle linna ja

süütsid ennam kui 40 honet allinnas ja toompääl, peälegi Niggola firriko torni ja ühhe püsirohho torni floostriis põllema. Agga Jummal armoga, kes tuult waigistas, said innimesed woimust tulle peäle, et sedda jälle ärrakustutati ja need mitte ärra ei põllenud. Ein olli sel aial rikkam, ja ehhitas omma jouda firriko jälle ülles; monned noukad kaupmehhed ja hantwergid finkisid ka teine sedda, teine teist, mis firriko illuks ja tarwidusseks tuli. Agga torn, mis enne 84 sülda kõrge olli olnud, jäi 10 sülda lühemaks. Kui se firrif aastal 1820 olli ärrapõllend, siis lubbas õnnis Keiser Aleksander, kui ta wimist forda kais Tallinna waatmas, omma kulloga firriko jälle ülles ehhitada, ja meie armolinne ülle mällitse ja Mikotai on keisrilikko armoga sedda suurt ehhitust ettewõtnud ja sedda lõppetamas, ning touseb firrif jälle tühvast ülles, uhkem, illusam ja kõrwem kui enne ei olnudki. Ning et sedda ammogi on tähhele pandud, et piltne ennamiste taotab tornid ja muud

Fõrgemad fõhhad õskada, sepärrast on nüüd
sedda warro petud, et liina firriko tornide
ja monne mu fõrge hone otsa pitknewardad
on pandud seisma, et nende abbiga firrifud
ja muud teised sured honed kahjo eest war-
jata. Misuggust pitknewarrast peab ka Ol-
leweste firriko torni otsa pandama, kui
torn saab walmis sanud.

Kes jounaks kũl keik need tullekahjud õlles
arwata, mis maal siin ja seäl wannast on
sündinud, ja igga aasta weel juhtunud!
Gõa aial ennemuiste on meie Ma firrifud
ennamiste puhhas ja sedda ennam kui üks
ford, ning ka mitto moisa ja kũlla ärrapõl-
letud. Jummalä tulloke taewast sõõb ka
igga aasta siin ja seäl monne hone ärra;
kolmas aasta wast kães, et pitkne Wirro-
maal liggistikko Simona ja Haljala firri-
ko tornid ja firriko kattused põlema panni.
Ugga ka innimeste ennest sũ lãbbi sũnnib
igga aasta mãrkamatta paljo tullekahjosid,
mis mitte nenda saaks ollema, kui ennam
olleks holimist ja warrumist! Kas neid reie-

sid ja tubbasid wãhhã, mis wilja harrimis-
se ja mugi aial liakũtmisse ja perotulle lãb-
bi otsa lõpwad, et ehk põllewat peergo ahte
sisse pistetakse, ehk et pahma ja õlgede sisse
mahhakuffub, ehk et pero otsast sũssi ehk
terwe tungal mahhapillatakse, ilma surnuks
tallamatta, ehk et peroga laffas, reie al,
lautas ja maial kãiwad, kus tullega kartus-
seta ei woi kãia! Kas pipudega wãhhã kah-
jo tehtud! Monni rummal perrenaene, kui
leibo teeb, pistab ikka weel ahjoluwa rãastas-
se, ehk panneb rãasta naale pũsti, ilma sũst
fulamatta, kas ehk monni ellus sũssi ehk
tulesãdde sallaja ragude wahhele jãnud.
Ellusaid sũssi kantakse ikka weel sũtusseks
õlle õue ja perrest perresse, egga pandagi ig-
gakord paia ehk õhhe mu kiindla riista sisse.
Reie, toa ja sauna ahjud ei wadeta mitte
truiste lãbbi, kas ehk wiggased on, egga
woita diete ärra; perotullega mitmes paikas
ikka weel linno kõskiwad ja harriwad; lap-
sed jãwad ka tihti õksi kõiõ, et polle wanna
innimest keddagi neid keelmas ja karrista-

mas, kui rummalad tullega hakkavad mängima. Monneski kohhas kulukse ka weel sedda meletumiat ebbausko liikumas ollewad, et peergo ello pakkendamisse peäle seina põllema jatakse, kui innimesed isse keik maggama heitwad.

Monni ei tahha Lauritsa päwal tuld ütlesõtta, päwa tousust ni kaua kui päwa lojasse, sest et siis innimenne sel aastal peab tullekahjo eest hoitud ollema. Ühhi jut se, ja selge ebbaus! Mitto ütleb: Jummal piddago tuld kitsas kohhas; teine: Jummal piddago tullofest omma pihho sees, et se laiali ei lähhä! Agga üks tark wanna sanna ütleb ka: Kui innimenne hoiab, siis Jummal hoiab ka, egga tulle Jummal jalgse appi, kui innimesse holetusse ja rummatusse läbbi kahjo on sündinud! Kõl mitto nuttab tagajärrele kibbeda silmarweega omma warra, mis tulli ärrasõnud, omma lapsokest, mis sisse jänud; Kõl mitto jääb omma ello otsani kehwaaks, egga sa ennam kossuda, egga omma endise hea põlwe peäle tousma. Agga ehk

sa ka iggapäaw kes teab mitto peatäit nuttaksid, sellega sa ei joua sedda tullofest ärra kustutada, mis so holetus ja tähhelepannes mätta wiis on süütnud, egga sa woi sedda hirmust kahjo ärratasuda, mis so arwota meel ja teud teistegi, monnikord ühhe terwe külla peäle on saatnud! Seeb se on, mis se sanna tähhendab, mis monnes kohhas rahwa suus liikub: Tullekiirg mõnab selle järrele, kelle käest temma on wäljapeasnud!

Armas Jummal saatko isse meie Ma rahwa ellamist ja ollemisse wiisi ikka parema korra peäle minnema, et teie ka tullehoidmisse ja keige mu ilmalikkõ ello ja kombette polest, kuida firri ütleb, ikka woiksite katsuda, kuida teie hästi ellate, ei mitte kui rummalad, waid kui targad.

Ristirahwa pühhapäwadeft ja
surist Pühhist.

Uia tähhendusfed on nelli aastat järgi
tähtramato luggemistes ärraselletud. Ug-
ga tarwitawad ka needki pühhapäwad ja
Pühhad, mis ehk firriko seädusse järrele
pühhitteda tullemad, ehk mis enne sedda pe-
tawaks olnud, ning need tähtpäwad, kelle
järrele marahwas üht ehk teist arro õppi-
nud üleswõtma ja piddama, ärraselletamist.
Seford tahhame firrikopühhad kättemõtta,
tähtpäwad jägo teiseks korraks.

Israeli ja Judarahwa hingamisse paato
olli lomisse tõ, ristirahwa pühhapäaw on
meie Isfanda Jesusse Kristusse ülestous-
misse ja pühha Waimo wäljawallamisse
mällestusseks seatud. Kristus, Temma
lunnastamisse arm ja Temma riik on ris-
tirahwa Pühhade ülem assi, ning tähhen-
dawad ja kannawad nemmad keif Temma
peäle. Sured Pühhad on kolmes jäus.
Esimeses need, mis Kristusse sündimist,

teises need, mis Temma kannatamist, surma ja
ülestousmist, kolmandamas jäus need, mis
Temma üllendamisse põlwe ja Temma au-
list wallitsust taewast ristifoggodusse lulle,
fulutawad ja pühhiteswad.

Keif aasta pühhapäwad hakkatakse firri-
ko aastast peäle arwama, se on 4 nädalat
enne Joulo. Need 4 esimest firriko aasta
pühhapäwa nimmetakse Kristusse tullemisse
Pühhaks, ning on se aeg seks seatud, et ris-
tifoggodus Kristusse tullemisse ehk innimes-
seks sündimisse wasto peab walmistama.
Sellepärast olli se ka wannal aial, ning on
weelgi Kreka ja Katoliki ristirahwal üks
paastumisse aeg, egga tohtinud need nädal-
lad pulmi piddada. Kristusse tullemist kolme-
sugguseks arwatakse: Temma tulleminne lih-
hasse, ehk Temma sündimenne; toine Tem-
ma waimolik tulleminne usklikeude südda-
messe; kolmas Temma wiimne tulleminne
kohhut moistma.

Pärast neid Pühhi tulleb Jouloku 25mal
päwal Jesusse Kristusse sündimisse Pühha,

mis ka Joulo, ehk Tartu keele Talwiste
Pühha's hütakse. Sedda ennemuiste kolm
pärwa peti, meie aial kaks pärwa; esimesenne
öiete Onnisteggia sündimisse, teine pärw
Saksamaal ja maialgi Tehwanusse, se es-
simesse werretunnistaja surma, (wata Apost.
Tegg. R. 7. peat.) kolmas pärw Ewan-
gelisti Joannesse mälestusseks; sest ka Tar-
tokele tähtamat sedda Jani se Öppetaja
Pühha's nimmetab. Neljas pärw on il-
masüta laste pärw, nende laste mälestus-
seks mis Herodes laskis Petlemmas ärra-
tappa. (Matt. 2. peat. 16. s.) Se sanna:
Joulo on sest selle ristirahwa sure Püh-
ha'e jänud, et enne kui armoöppetus pohja-
made pole ullatas, pagganarahwas selle-
samma kuu lühhemast päwast hakkada,
päikessele, mis nüüd jälle taewas hakkas
lõrgemale tousma, sured Pühhad piddasid
mis Jouluks nimmetati.

Joulo esimesesl päwal ka Jummalat se
eest koggodusses tänname, et Temma arm ja

abbi aastal 1812 wenneriki waenlastest
peästnud.

Näddal pärrast Joulo on Meäri Pühha.
Sellel kaks tähhendust; teine se, et sel pä-
wal sedda sündinud pühha lapsokest Mosesse
seädusse järrele ümberleigati ja Temmale
pandi se nimmi: Jesus; teine se, et ue
aasta esimesenne pärw on. Se sanna
Meäri on Rootsi ehk Saksakelest woetud
ja kõkkowetud, ja tähhendab ni paljo kui:
uus aasta, kuida Tartokele ka wast se
aiastai päwaks nimmetakse.

Meäri kuu kuendamal päwal mäletame
sedda, et Targad hommiko maalt, ühhest
tähhest juhhatud, Petlemma tulnud, keige
mailma Onnisteggiat kummardama ja Tem-
male andi toma; ning et need Targad pag-
ganarahwa madest tulliwad, kolutab se Püh-
ha, et Kristus ka pagganagi rahwa Peäst-
jaks olli täkkitud. Wannal aial arwati neid
kolm ja ühhed Kunningad olnud; sest selle
Pühha nimmi tousnud. Se on ka Kristusse

ristimisse mällestusse pääw, liati Kreka us-
so ristirahwale, kes sel pääwalsuurt Jorda-
ni Pühha peawad. Meie mälletame Kris-
tusse ristmist pühhapäwal pärrast Joulo.

Monnes kohhas nimmetakse Joulo Püh-
had wannaks Jouluks, Neäritueks Jouluks,
ja Kolmekunninga kolmandamaks Jouluks.

Pühhapäwi pärrast Kolmekunninga
Paasto aiani on ennam ehk wähhem sedda-
möda, luida need lifuwad Kristusse üles-
tousmisse Pühhad ehk warreminne ehk hil-
jaminne juhtuwad; kui neid üige paljo on,
siis on kuus.

Maria puhhastamisse Pühha, mis üks
neid mahhajanud Pühhi on, peawad wen-
neusso rahwas ja monned teisedki ristirah-
wa seltsid küünlakuu teisel päwal, se on 40
päwa pärrast Kristusse sündimist, sest et
neitsit Maria Mosesse kässoseädusse järrele,
siis esimest korda pärrast omma lapsewodi
omma Poiaga Jerusalemma templisse tulli

ja Tedda Jesanda ette seadis. Küünla-
päwaks sedda sellepärrast nimmetakse, et
Katoliki usso rahwas sel päwal teif küün-
lad, mis firriko tenistusse jures prugitakse,
lassewad ünnistada.

Kristusse sündimisse Pühhad jausse tul-
leb weel Maria kolutamisse Pühha arwata,
mis 25mal Paastokuu päwal petakse, 9 kuud
Jouloni arwata, mällestusseks et Ingel Kaa-
briel neitsi Mariale kutas, et Ünnisteggia
temmast piddi sündima.

Need ühheksa pühhapäwa enne Kristusse
ülestousmisse Pühha loetakse taggaspiddi;
seitsmes neist on Paastopühha, kuendamast
hakkawad pühhapäwad Paastus.

Palmepääw peti tännini Tallinna ning
Ria maal teises Rubbermangus teisel aial.
Ue firrikoseädusse järrele tulleb se eddespiddi
meie ussorahwal ülle Wennerigi kessnaddalal
pärrast esimest pühhapäwa Paastus pid-
dada. Se pääw seks wannast jo, et teif

ühhe Ma innimesed Jummalale ette peawad fogguma, ja ommad pattud tunnis tades ja kahhetsedes, Jummalale armo leige omma male palluma.

(jääb polele.)

Ued Pühhad,

mis uus kirikoseadus käsib piddada on need kolm:

1. Leikusse Pühha, esimesel pühhapäwal pärast Mikli, et Jummalale wiljaanni pärast tännada.

2. Lutterusse õige usso üles, wõtmisse Pühha, 19mal Oktobri ku päwal, ehk pühhapäwal pärast sedda.

3. Eurnutte mällestusse Pühha, nende mällestusseks, kes sel aastal on ärrasurnud, kiriko aasta wiimisel pühhapäwal.

Kronopühhad,

mis ue kiriko seaduse järrele ka Ma kirikuttes tulles piddada:

1. Jürrikuu 17mal päwal. Tsesarewitsi Eurenürsti Aleksander Nikolajewitsi, wenerigi aujärje pärris pärria, sündimisse päaw.

2. Jürrikuu 21mal päwal. Meie sure Keisri Praua, Aleksandra Wedodorowna, nimme päaw.

3. Janikuu 25mal päwal. Meie sure Keisri ja leige Wenerigi Wallitseja Nikolai Pawlowitsi sündimisse päaw.

4. Heinakuu 1mesel päwal. Meie sure Keisri Praua Aleksandra Wedodorowna sündimisse päaw.

5. Leikussekuu 22mal päwal. Meie sure Keisri Herra ja Temma Abbitasa kronimisse päaw.

6. Leikussesuu 3omal pääwal. Wen-
nerigi aujárje pärris pärria, Surewürsti
Aleksander, Nikolajewitsi nimme
pääw.

7. Martikuu 2omal pääwal. Meie
sure Keisri Nikolai Pawlowitsi
wakitsusse hakkatusse pääw.

8. Joulokuu 6mal pääwal. Sesam-
ma meie sure Keisri nimme pääw.

Meil Kronopähhil jääb firrikotenistus-
sial tō seisma.
